

Remissvar från Hyresgästföreningen

Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall

Hyresgästföreningen vill ta tillfället i akt att lämna synpunkter på *Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall, NV-25-004563*. Hyresgästföreningen välkomnar att regelverket kring producentansvaret för förpackningar tydliggörs. Ett välfungerande producentansvar är centralt för att säkerställa att kostnaderna för insamling och hantering av förpackningsavfall bärs av producenterna, i enlighet med principen om att förorenaren betalar.

Vi ser positivt på flera av de föreslagna förändringarna, särskilt de som syftar till att tydliggöra avgiftsskyldigheten, förbättra kostnadstäckningen och minska utrymmet för så kallade friåkande producenter. Samtidigt vill vi understryka behovet av fortsatt utveckling, uppföljning och vid behov skärpning av regelverket för att säkerställa att producentansvaret också får genomslag i praktiken.

Kostnadsfördelning och rättvisa mellan hushåll

Hyresgästföreningen vill särskilt lyfta vikten av hur kostnaderna för förpackningsavfall i praktiken fördelas mellan hushåll. Från ett hyresgästperspektiv är det centralt att kostnader i så stor utsträckning som möjligt kopplas till faktisk konsumtion.

När kostnader tas ut via priser på varor bärs de av de hushåll som konsumerar produkterna. Detta är i grunden en mer rättvis fördelning än när kostnader tas ut kollektivt via avfallstaxor som i förlängningen påverkar hyror och boendekostnader. I sådana fall riskerar hushåll med låg konsumtion att subventionera hushåll med hög konsumtion.

Friåkande producenter och behov av effektiv tillsyn

Hyresgästföreningen ser mycket positivt på förslaget att producenter utanför EES ska utse behörigt ombud. Detta är ett viktigt steg för att motverka problemet med friåkande producenter som i dag kan undgå sitt ansvar. Det är samtidigt avgörande med uppföljning och att ytterligare åtgärder vidtas vid behov.

Avgifter och kostnadsriktighet

Hyresgästföreningen välkomnar att avgiftsmodellerna utvecklas så att de i högre grad speglar de faktiska kostnaderna för insamling och behandling av avfall. Det är en viktig förutsättning för ett effektivt och rättvist system.

Det är också viktigt att avgifterna utformas så att de ger rätt incitament i produktledet, exempelvis genom att främja minskad materialanvändning och ökad återvinningsbarhet.

Tillgänglighet och likvärdiga förutsättningar

För att producentansvaret ska fungera i praktiken krävs att insamlingssystemen är lättillgängliga och fungerar väl för hushållen. Hyresgästföreningen vill särskilt lyfta vikten av att systemen är ändamålsenliga även i flerbostadshus, där en stor andel av befolkningen bor. Bristande tillgänglighet eller kapacitet riskerar att försämra sorteringsgraden och i praktiken lägga ett större ansvar på hushållen.

Behov av fortsatt utveckling

Avslutningsvis vill Hyresgästföreningen framhålla vikten av att regelverket fortsatt utvecklas så att kostnadsansvaret blir tydligt och robust över tid. Det behöver säkerställas att kostnader för insamling, transport och behandling av förpackningsavfall fullt ut bärs av producenterna.

Hyresgästföreningen vill därför betona att de föreslagna förändringarna är ett steg i rätt riktning, men att det krävs ett fortsatt fokus på genomförande, uppföljning och vid behov skärpta åtgärder för att säkerställa ett system som är både effektivt och rättvist för hushållen.

Hyresgästföreningen

Marie Linder, förbundsordförande

Joachim Höggren, utredare